

Efectivament, en igual data, el senyor Torras escriu a l'alcalde de Montornès i en sentit idèntic a la lletra anterior.

Més tard, el dia 30 del mateix mes de maig, el senyor Torras escriu novament a l'esmentat Alcalde:

«Sr. Alcalde de Montornès.

Muy Sr. mio: Me permito rogarle nuevamente tenga presente la necesidad urgente, por parte de ese Ayuntamiento de su digna presidencia, de tomar el acuerdo de dirigirse al Estado solicitando el aumento de anticipo a que tiene derecho, para continuar las obras del camino vecinal de Vallromanas a Montmeló con puente sobre el río Mogent.

Como el Ministerio de Fomento, para resolver este asunto necesita de la intervención del de Hacienda para determinar si la capacidad contributiva de ese Ayuntamiento permite el anticipo, la tramitación no podrá desenvolverse con la rapidez que sería de desear, y, de no proceder ustedes con toda diligencia, nos exponemos a que hubiesen de suspenderse las obras por falta de consignación. Y ello sería más de lamentar, toda vez que el Estado concedió el aumento de subvención, hasta la cantidad de 185, 715'51 pesetas, con fecha 12 enero pasado.

La última concesión de 25,000 pesetas, que fué hecha con fecha 11 del corriente mes, salió ya en la Gaceta,

En espera de sus noticias, etc., etc.»

Queda, doncs, demostrada l'intervenció del senyor Torras, i en sentit favorable a l'assumpte, i desvirtuada la insidia de don Santiago.

Caldria fer-hi un comentari a tot això, començant per dir que el senyor Alcalde de Montornès, segurament imbuït per don Santiago, no's dignà contestar als escrits que deixem copiats, cosa que podia fer en qualsevol forma, puix que l'educació pot esmerçar-se en tots els terrenys

Per altra part, i segurs nosaltres de que hem complert amb el nostre deure en aquest assumpte, no ens ha de doldre que altres, en bé d'aquesta millora, haguessin complert també amb el seu, ja que el procurar per la prosperitat del districte i el seu progrés moral i material, no ha d'ésser pas solament patrimoni d'un partit polític qualsevol, sinó que tothom qui senti amb bona fe les obligacions d'un càrrec públic, deu considerar-se obligat, sense petulàncies ridícules, a establir una mena de competència amb sí mateix, per a posar el seu esforç al servei general de tot i de tothom.

Els uns amb idèes malsanes i altres amb completa bona fe, tots coincidim en criticar les greus deficiències de les organitzacions de l'Estat, però en el cas concret d'aquesta millora, nosaltres preguntarem: Què ha fet la Mancomunitat de Catalunya?

Una obra d'alta importància, d'una necessitat vital per a Montornès i Vallromanes ha

sigut subvencionada amb la ridícula quantitat de 10,000 pessetes, i encara condicionada la seva entrega amb restriccions ben poc aconsoladores per a l'Ajuntament de Montornès.

I preguntem ara: Quant temps ha necessitat el senyor de Riba i España per a aconseguir que aquest compromís fos portat a compliment, apesar de tractar-se d'un assumpte tant trascendental?

El senyor de Riba i España faria més bé al districte, si en lloc d'entretenir-se en inventar correspondències com la a que ens referim, es preocupés d'aconseguir que la Mancomunitat de Catalunya fes alguna obra o millora en nostre districte; puix des de que aquest senyor ostenta la seva representació, en la Diputació de Barcelona i en la Mancomunitat de Catalunya, ha vist com han prosperat els assumptes judicials; ha vist com s'ha creat un nou bufet d'advocat a Granollers, ha vist com s'alterava la tranquil·litat d'un districte... però no ha vist plantejada una sola obra o millora de les que tanta falta ens fan.

Ni una, senyor de Riba i España; ni una, senyors de la Mancomunitat; ni una, senyor Puig i Cadafalch!

I suposem que això no és pas el desig de la Mancomunitat; i per això ho exposem clar i català, a l'ensens que en protestem públicament per a que tothom s'enteri de com les gasta aquest cacic que tot ho patrocina quan actua d'advocat, i en canvi, ha esmerçat tota la activitat en els dos anys que porta del susdit càrrec, només que en procurar-se una clientel·la sense haver obtingut una sola obra, millora, ni concessió, ni haver aconseguit que s'en desenrotllés quiscuna de les que des de fa tant temps ens té concedides la mateixa Mancomunitat de Catalunya.

Nosaltres estem disposats a acabar amb aquest estat de coses, i tenim la seguretat de que ho aconseguirem, demostrant que a la Mancomunitat el senyor de Riba i España hi ha anat com a dependent d'una mala causa, i fins ens atrevim a afirmar que la susdita Mancomunitat ens donarà la raó de tot ço que diem fent cas omís de les passions d'aquest pobre home, fent que siguin ateses com se mereixen, les necessitats del districte de Granollers.

Roc

AVIS D'ADMINISTRACIÓ

Com ja saben els nostres llegidors i subscriptors, d'ara en avant EL DEMOCRATA es publicarà cada quinze dies, mentre necessitats de caràcter polític no aconsellin altra cosa, i, com veuran en la capsalera, des d'aquest nombre, sortirà en dijous i no en diumenge com fins ara s'havia publicat.

La bella retirada

El dia de la retirada d'En Cambó, un periodista va dir: Cal no refiar-se d'aquest gest d'En Cambó, perquè els catalans són molt aficionats als efectismes... Efectivament, la decisió d'En Cambó és ben ferma, i ara la «Lliga» està entregada al segon team. El primer el formaven En Prat de la Riba i en Cambó. L'un és mort; l'altre ha abdicat. La «Lliga» ja no té més que fadrins externs.

Nosaltres hauríem volgut que En Cambó hagués caigut amb efectisme. Com una mena de D'Annunzio. Com el seu «tocayo» Sant Francesc de Borja. Com si la Tórtola València es retirés del món. Semblant an els grans enamorats que al rebre el desgany del seu amor cauen en una religiositat que se'ls emporta a un claustre, En Cambó hauria d'haver-se reclòs en algún convent, i si hagués estat possible, de la Trapa. A la fi, Catalunya li ha estat infidel i Espanya desagradada, i si l'Espanya gran i la Catalunya petita li fan malbé la vida, fora lògic que, com un rei antic, com un rei Wamba, o un Carles V, anés a un monestir a plànyer's de la veleitat dels homes i de la tristesa del viure. Alshores la seva retirada pendria un caient romàntic que commouria a la gent, i començaria la llegenda al acabar-se la política.

Què bonic faria En Cambó vestit de frare! Sembla un Greco o un Rivera, diem. Doncs alshores ho seria. Eixut, pàl·lid i amb la barba profusa i grisa, cap frare seria tan frare com ell, i si encertava a triar un convent de tradició catalanesca, quin fervor per a En Cambó penitent s'extendria per tot Catalunya! Podria triar els benedictins de Montserrat, o bé la Cartoixa de Montalegre, encara que els monjos siguin francesos, o bé la Mancomunitat podria restaurar en honor seu l'Abadia de Sant Cugat, plena de prestigi eclesiàstic o el monestir de Ripoll, ple d'història de Catalunya. I quan jornades decisives de la pàtria ho exigissin, l'aniríem a buscar com an el rei Ramir d'Aragó, el rei monjo.

Però En Cambó no ha cercat efectismes i ha renunciat al món polític amb una sorprenent austeritat. Ha seguit la nova costum de les retirades toreres. Un dia, després d'una tarda dolenta, o d'una tarda gris, el torero de fama es talla la cua inesperadament, davant de la família i dels íntims. Ningú sap ben bé per què. Com a homes discrets deixen els llocs de la seva glòria sense escenografia. Així En Machaquito, així el Bombita, així el Belmonte. Així, també, En Cambó, demostrant-se una vegada més la nostra teoria, de que els semblants a Espanya són els andalusos i els catalans. A Sevilla aixequen fàbriques i fan exposicions, i an aquí En Cambó es retira com qualsevol gran torero de Triana.

Però nosaltres l'hauríem preferit vestit de frare i retratat entre dos freres, com En D'Annunzio, vora d'un xiprer i una calavera. I desseguida seria pare guardià, que és el que mana i el que té la caixa.

PARADÓX

(De L'Esquella de la Torratxa)

